

Dosarul nr. 3ra-495/2022

2-19107579-01-3ra-04052022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. Gr. Cazacu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, Gr. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „D&DR Grup”, reprezentată de avocatul Dragoș Chetaru,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „D&DR Grup” împotriva Preturii sectorului Ciocana, municipiul Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de asistență juridică,

împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „D&DR Grup” și a fost menținută hotărârea din 10 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La data de 10 iulie 2019 SRL „D&DR Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Preturii sectorului Ciocana, municipiul Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în anul 2013 a amenajat în cadrul Pădurii-parc din sect. Rîșcani, mun. Chișinău zona pentru odihnă și recreație și anume au fost instalate 10 foișoare, coșuri de gunoi, bănci, atracții pentru copii, pavaje. Pentru funcționarea legală a zonei, de către entitățile municipale au fost eliberate actele necesare SRL „D&DR Grup”. De atunci SRL „D&DR Grup” prestează servicii recreative la aer curat pe teritoriul nominalizat.

A indicat că la 09 aprilie 2019 administratorul SRL „D&DR Grup” a fost chemat la Pretura sect. Ciocana mun. Chișinău, sub pretextul că pe numele întreprinderii conduse de acesta a fost depusă o plângere. De fapt, administratorului SRL „D&DR Grup” i-a fost înmănată Prescripția nr. 03-16/131 din 09 aprilie 2019. Potrivit Prescripției menționate Pretura sect. Ciocana mun. Chișinău a stabilit că 10 foișoare au fost instalate de către SRL „D&DR Grup” neautorizat pe terenul public al mun.

Chișinău. Astfel în privința SRL „D&DR GRUP” a fost acordat un termen de 2 zile, până la data de 11 aprilie 2019 pentru demontarea foșoarelor și altor instalații.

A menționat că drept temei la emiterea Prescripției date au fost invocate prevederile art. 28 a Legii nr. 163 din 09.07.2010, privind autorizarea executării lucrărilor de construcție și art. 101 din Codul funciar, fără a descrie nemijlocit încălcarea pretins admisă. A susținut că prescripția a fost semnată de către Șeful serviciului arhitectură și construcții Paiu Nicolae, șef Secția social Economică Galina Marta, Ofițer superior al SP3 Șaptefrați Vitalie.

A menționat reclamantul că nefiind de acord cu Prescripția nr. 03-16/131 din 09 aprilie 2019 la data de 10 aprilie 2019, a depus cerere prealabilă împotriva acesteia. În locul comunicării despre inițierea procedurii administrative, la 22 aprilie 2019 la fața locului s-a prezentat colaboratorii Preturii sect. Ciocana mun. Chișinău și prin intermediul altor întreprinderi municipale au demontat și au evacuat foșoarele (construcții ușor demontabile din lemn acoperite cu țiglă metalică, mese cu scaune, podea pavată), instalate/amplasate de către SRL „D&DR Grup” pe terenul public municipal, în Pădurea-Parc din sect. Rîșcani, mun. Chișinău.

A comunicat că la 23 aprilie 2019 SRL „D&DR Grup” a primit prin intermediul poștei Dispoziția nr. 01-10/28 din 12 aprilie 2019 a Preturii sect. Ciocana mun. Chișinău, astfel nefiind de acord cu aceasta și cu acțiunile privind demontarea și evacuarea foșoarelor din Pădurea-Parc din sect. Rîșcani, mun. Chișinău pe care le consideră ilegale și neîntemeiate, în rezultat la 02 mai 2019, a înaintat Preturii cerere prealabilă în conformitate cu prevederile art. 162 Codul administrativ, solicitând anularea Dispoziției nr. 01-10/28 din 12 aprilie 2019, restabilirea la starea inițială a foșoarelor (construcții ușor demontabile din lemn acoperite cu țiglă metalică, mese cu scaune, podea pavată), proprietatea SRL „D&DR Grup”, demontate de pe terenul public municipal Pădurea-Parc din sect. Rîșcani repararea prejudiciului adus emiterea și executarea Dispoziției nr. 01-10/28 din 12 aprilie 2019 în mărime de 10 000 de lei.

A remarcat că, potrivit art. 60 alin. (1) Codul administrativ, termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel, iar potrivit alin. (4), din motive justificate legate de complexitatea obiectului procedurii administrative, termenul general poate fi prelungit cu cel mult 15 zile. Această prelungire are efect doar dacă este comunicată în scris participanților la procedura administrativă în termen de 30 de zile, împreună cu motivele prelungirii.

A susținut că, în termen legal de 30 de zile nu a primit răspuns privitor la examinarea cererii prelabile înaintate și nici nu a primit înștiințare despre prelungirea termenului de examinarea a acesteia.

Astfel, conform art. 189 din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 194 alin. (1) din Codul administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

A adăugat că, la 09 aprilie 2019 administratorul SRL „D&DR Grup” a fost chemat la Pretura sect. Ciocana mun. Chișinău, sub pretextul că pe numele întreprinderii conduse de acesta a fost depusă o plângere. De fapt, administratorului SRL „D&DR Grup” i-a fost înmănată Prescripția nr. 03- 16/131 din 09 aprilie 2019. Potrivit Prescripției date, Pretura sect. Ciocana mun. Chișinău a acordat termen de 2 zile, până la data de 11 aprilie 2019 pentru demontarea foșoarelor în cauză.

A concretizat că, nefiind de acord cu Prescripția nr. 03-16/131 din 09 aprilie 2019, la 10 aprilie 2019 a depus cerere prealabilă împotriva acesteia. Potrivit art. 69 Codul administrativ, procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu, procedura administrativă inițiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acțiuni procedurale, iar cea inițiată la cerere se consideră inițiată din momentul depunerii cererii. În cazul depunerii unei petiții, autoritatea publică este obligată să inițieze o procedură administrativă.

Potrivit art. 73 Codul administrativ autoritatea publică este obligată să primească și să înregistreze imediat petiția sau alte documente depuse în cadrul procedurii administrative, autoritatea publică nu are dreptul să refuze primirea petițiilor doar din motiv că nu se consideră competentă sau pentru că ar considera petiția ca fiind inadmisibilă sau neîntemeiată.

Potrivit art. 85 Codul administrativ, participanții la procedura administrativă expun faptele pe care se întemeiază petiția lor în mod clar, concis și cu bună-credință. Expunerea verbală se consemnează într-un proces-verbal. În cadrul investigării stării de fapt participanții la procedura administrativă sânt obligați să colaboreze cu autoritatea publică și să indice asupra probelor și faptelor care le sânt cunoscute, să prezinte documentele pe care le dețin, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților. Pentru aceasta, autoritatea publică stabilește scopul investigațiilor necesare și felul acestora.

A afirmat că din momentul depunerii cererii prealabile împotriva Prescripției nr. 03- 16/131 din 09 aprilie 2019 urma a fi inițiată procedura administrativă. Necăținând la acest fapt, procedura administrativă nu a fost inițiată, dar a fost emisă Dispoziția nr. 01-10/28 din 12 aprilie 2019 privind demontarea și evacuarea foșoarelor din Pădurea-Parc din sect. Rîșcani, mun. Chișinău și imediat executată.

A considerat că, dispoziția nr. 01-10/28 din 12 aprilie 2019 și Prescripția nr. 03-16/131 din 09 aprilie 2019 sunt emise fără a specifica concret încălcările legislației în vigoare ale Republicii Moldova în partea constatării amplasării neautorizate a construcțiilor sau a unor încălcări legislației în vigoare de exemplu, lipsei unor acte sau autorizații, care impune ilegalitatea amplasării construcțiilor ușoare de către SRL „D&DR Grup”.

A comunicat că, potrivit art. 21 alin. (1) lit. s) din Legea privind statutul municipiului Chișinău nr. 136 din 17 iunie 2016, în teritoriul administrat, pretorul exercită următoarele atribuții de bază, constată și dispună, în sector, demontarea și evacuarea, inclusiv forțată, a panourilor publicitare instalate în mod neautorizat, a obiectelor și instalațiilor de orice tip amplasate ilegal pe domeniul public, prescripția contestată este semnată de către șeful serviciului de arhitectura, șeful secției economică a

Preturii sect. Ciocana mun. Chișinău și de un polițist de sector, adică de persoanele care prin lege nu au atribuții de a emite asemenea acte. Pe acțiunile persoanelor date, va fi depusă o plângere la poliție pentru abuz de serviciu, dar acest fapt nu schimbă și nu înlătură ilegalitate de bază a actului emis. Dispoziția, emisă în baza Prescripției ilegale, la fel devine ilegală.

A remarcat că, prescripția, dispoziția de demolare contestate, potrivit art. 116 Codul administrativ, urmează să aibă loc ca urmare a încheierii a procesului-verbal privind stabilirea faptului instalării neautorizate a unor instalații și emiterii Deciziei de demolare, adoptate de organul competent și nu invers.

Potrivit art. 121 alin. (4) din Codul administrativ, actul administrativ individual nesemnlat este nul. Din copia Dispoziției nr. 01-10/28 din 12 aprilie 2019, expediată SRL „D&DR Grup”, se atestă lipsa semnăturii organului emitent, a Pretorului sect. Ciocana, astfel indiscutabil nulitatea actului contestat.

A afirmat că, reclamantul dispune de toate actele necesare pentru amplasarea foșoarelor, ca proiect de amplasare a zonei de odihnă, avizat de Direcția Generală de Arhitectură și Urbanism și Relații Funciare, Direcția Generală de Transport Public și Căi de Comunicație, Direcția de Poliție a mun. Chișinău, Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi; Autorizații activității de comerț, Actul al inspectării îndeplinirii cerințelor privind protecția mediului și folosirea rațională a resurselor naturale și alte. Suplimentar SRL „D&DR Grup” dispune de răspunsul din partea Direcției Generale de Comerț, Alimentație Publică și Prestări Servicii și Inspectoratul Ecologic de Stat. Careva plângeri sau solicitări din partea locatarilor blocului din str. N. Dimo, adiacent Pădurii-Parc din sect. Rîșcani, mun. Chișinău referitor la tulburarea liniștii publice în orele nocturne, distrugerea zonei verzi, poluarea teritoriului, nominalizate ca teme în Dispoziția contestată, nu există, în caz contrar ar fi fost întocmite procese-verbale pe numele SRL „D&DR Grup”, acesta ar fi fost sancționat și, respectiv, ar fi fost la curent cu acestea.

Astfel, a solicitat SRL „D&DR Grup” anularea Dispoziției Preturii sectorului Ciocana, mun. Chișinău nr. 01-10/28 din 12 aprilie 2019, restabilirea la starea inițială a foșoarelor, construcții ușor demontabile din lemn acoperite cu țiglă metalică, mese cu scaune, podea pavată, proprietatea SRL „D&DR Grup”, demontate de pe terenul public municipal Pădurea-Parc din sect. Rîșcani, mun. Chișinău și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10 000 lei.

Prin hotărârea din 10 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SRL „D&DR Grup” împotriva Preturii sect. Ciocana, mun. Chișinău cu privire la anularea dispoziției nr. 01-1028 din 12 aprilie 2019, restabilirea în stare inițială a foșoarelor și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

La 09 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, SRL „D&DR Grup” a depus apel împotriva hotărârii din 10 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterii unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii (f.d. 112).

La 16 februarie 2021 SRL „D&DR Grup” a prezentat motivarea apelului (f.d. 125-130).

Conform avizului de recepție, atașat la materialele cauzei, la data de 18 ianuarie 2021, SRL „D&DR Grup” i-a fost notificată copia hotărârii motivate a primei instanțe (f.d. 121).

Astfel, instanța de apel corect a considerat ca apelul depus la data de 16 februarie 2021 de către SRL „D&DR Grup” este în termen.

Prin decizia din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de SRL „D&DR Grup” și a fost menținută hotărârea din 10 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

La 27 ianuarie 2022 SRL „D&DR Grup” a depus cerere de recurs nemotivată împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii. Suplimentar, a indicat că motivarea recursului va fi prezentată după notificarea deciziei motivate a instanței de apel.

Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Preturii sect. Ciocana, mun. Chișinău copia recursului nemotivat depus de SRL „D&DR Grup” cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței.

La 25 mai 2022 Pretura sect. Ciocana, mun. Chișinău a depus referință, prin care a solicitat de a respinge recursul depus de SRL „D&DR Grup” împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2021.

La 14 iunie 2022 SRL „D&DR Grup”, reprezentat de avocatul Dragoș Chetraru a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece sunt emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material. Suplimentar a indicat că pînă la moment instanța de apel nu i-a comunicat decizia motivată și abia la 10 iunie 2022 în incinta Curții Supreme de Justiție a făcut cunoștință cu materialele dosarului, și respectiv cu decizia instanței de apel în forma redactată.

Examinând admisibilitatea recursului depus de către SRL „D&DR Grup” reprezentată de avocatul Dragoș Chetraru, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se rețin următoarele considerente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

La rândul său, art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, reglementează expres că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În conformitate cu art. 97 din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod.

Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin 8 act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Totodată, în temeiul art. 109 din același cod, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Prin prisma normelor enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că decizia motivată a instanței de apel a cărei casare a fost solicitată în prezentul recurs a fost notificată recurentului SRL „D&DR Grup” la data de 14 aprilie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție/livrare anexat la materialele dosarului (f.d.187).

Coroborând normele legale precitate, se constată că începutul curgerii termenului de depunere a motivării recursului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării deciziei, adică ziua de 15 aprilie 2022, iar ultima zi fiind data de 16 mai 2022 (zi de luni). Distinct acestor circumstanțe, recurentul nu și-a executat obligația procesuală pozitivă și nu au depus motivarea recursului la Curtea Supremă de Justiție în termenul prevăzut de lege, dar cu omiterea excesivă a termenului, la data de 13 iunie 2022.

În atare circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de SRL „D&DR Grup” și de reprezentantul acesteia, avocatul Dragoș Chetaru împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost depus la 14 iunie 2022 (f.d. 195-199), cu depășirea termenului de 30 de zile.

Pe cale de consecință, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de SRL „D&DR Grup”, reprezentată de avocatul Dragoș Chetaru împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău nu se încadrează în termenul de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel – 14 aprilie 2022, ceea ce în conformitate cu art. 246 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, constituie temei de a declara recursul inadmisibil.

La caz, SRL „D&DR Grup”, reprezentată de avocatul Dragoș Chetaru a neglijat obligația de a se conforma prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, adică de a depune motivarea recursului în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Mai mult, recurenta SRL „D&DR Grup”, reprezentată de avocatul Dragoș Chetaru, fiind cea interesată în soluționarea prezentei cauze, urmau să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, și anume să depună recursul în termenul stabilit de art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

La acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă jurisprudența constantă a CțEDO, unde Curtea a reiterat că

ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007). Conform art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen.

La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise. Prin urmare, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea depunerii acestuia în termen.

Recurenta SRL „D&DR Grup”, reprezentată de avocatul Dragoș Chetaru nu a depus cerere privind repunerea recursului în termen în sensul art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ și nici nu a prezentat probe concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal.

Din aceste motive recursul declarat de SRL „D&DR Grup”, reprezentată de avocatul Dragoș Chetaru la 14 iunie 2022 necesită a fi declarat inadmisibil. Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv ar duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere că motivarea recursului nu a fost depusă în termenul prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de SRL „D&DR Grup”, reprezentată de avocatul Dragoș Chetaru urmează a fi declarat inadmisibil, în temeiul art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

În conformitate cu art. 193, art. 230, art. 245 alin. (2), art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „D&DR Grup”, reprezentată de avocatul Dragoș Chetaru se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru